

EVALUATIE VAN DE
UITVOERING VAN HET VERDRAG INZAKE
DE FORWARD OPERATING LOCATIONS
OP CURAÇAO EN ARUBA IN DE PERIODE 2007-2008

Forward Operating Locations

Op grond van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten inzake samenwerking op het gebied van drugsbestrijding vanuit de lucht (FOL verdrag, 2000) maken Amerikaanse vliegtuigen gebruik van zogenaamde "forward operating locations" op de luchthavens van Curaçao en van Aruba. Het verdrag geeft toestemming voor het uitvoeren van vluchten ten behoeve van surveillance, monitoring en het opsporen van drugstransporten. De vluchten worden onbewapend uitgevoerd. Het verdrag heeft een looptijd van tien jaar en wordt vervolgens stilzwijgend verlengd met telkens vijf jaar, behoudens voorafgaande opzegging door een van de partijen.

Infrastructuur

In de evaluatieperiode oktober 2007 tot en met september 2008 is de constructie en het onderhoud van de FOL's gestaag en zonder problemen doorgegaan. FOL-Curaçao is gelegen op HATO International Airport. De FOL op Aruba is gesitueerd op Reina Beatrix International Airport.

Juridische kwesties

Er deden zich in de rapportageperiode geen juridische problemen van betekenis voor in de relatie tot de beide gastlanden. Het FOL-veiligheidspersoneel onderhoudt uitstekende contacten met de lokale en militaire instanties waar het gaat om zaken van gezamenlijk belang.

Eenmaal, op 17 mei 2008, deed zich een incident van internationaalrechtelijke aard voor, toen een Amerikaans vliegtuig, afkomstig van de FOL op Curaçao, het Venezolaanse luchtruim schond. De regering in Caracas protesteerde bij de autoriteiten van de Verenigde Staten. Zowel de Amerikaanse ambassade in Den Haag, als de Amerikaanse consul-generaal in Willemstad, verklaarde desgevraagd tegenover het Koninkrijk dat het om een navigatiefout ging.

Transparantie

De VS houdt de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied (CZMCARIB) conform de verdragsafspraken de hoogte van vluchten die vanaf de FOL's worden uitgevoerd. Dit betreft aantallen en type vluchten en operationele vluchtgegevens zoals de duur van de vlucht, het patrouillegebied en type vliegtuig.

Host Nation Riders

De VS informeert CZMCARIB stelselmatig en vooraf over het meevliegen van zogenaamde "host nation riders" (HNR's). Deze waarnemers uit derde landen moeten meevliegen op vluchten die de grenzen met hun landen overschrijden. Zij vertegenwoordigen hun regering gedurende het overvliegen van het soevereine gebied van hun land en verschaffen expertise over het gebied waarboven wordt

gevolgen. In de periode 2007-2008 werden in totaal 72 missies uitgevoerd waarbij HNR's nodig waren.

Synergie

De FOL-commandant staat in direct contact met CZMCARIB en de consul-generaal van de Verenigde Staten. Er bestaat een nauw samenwerkingsverband tussen de Koninklijke Marine, de lokale autoriteiten, de FOL-leiding en het consulaat van de VS. De samenwerking wordt van alle kanten als zeer constructief ervaren.

Operationele gevolgen

De operaties vanaf de FOL's hadden geen noemenswaardige gevolgen voor de civiele luchtvaartactiviteiten op Hato of de vliegoperaties van CZMCARIB.

Resultaten

In de periode oktober 2007 tot en met september 2008 werden 455 vluchten uitgevoerd. Het totale aantal uren dat de FOL's actief waren (*on station hours*) bedraagt afgerond 1980. De vluchten vanaf de FOL's hebben in belangrijke mate bijgedragen aan het onderscheppen van in totaal 224.000 kilogram cocaïne, 8000 kilogram marihuana en 62,2 kilogram heroïne.

N.B.: Deze getallen zijn veel hoger dan degene die werden genoemd in het rapport over 2006-2007, dat de Tweede Kamer toeging met de brief van de minister van Buitenlandse Zaken aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 25 juni 2008. De oorzaak daarvan is gelegen in het feit dat de betrokken Amerikaanse autoriteiten niet langer onderscheid maken wat betreft de mate waarin de individuele FOL's in de regio van waaruit de VS opereert, bijdragen tot het behaalde resultaat omdat dit onderscheid in de praktijk moeilijk kan worden gemaakt.